

Een oud Chineesch schilder (cf. Catalogus, blz. 14) raadt tienduizend mijlen te wandelen en tienduizend boekdeelen te lezen. Door tienduizend mijlen te wandelen immers leert men de natuur geheel in zich op te nemen, en door tienduizend boekdeelen te lezen zal men door de wijsbegeerte het wezen der dingen leeren aanschouwen. Ik zeide het reeds: het doel is hoog gesteld!

Belangwekkend is de richting, die de inleider van den Catalogus den „Weg van het Midden” noemt. De vertegenwoordigers hiervan trachten de Westersche en de Chineesche techniek te combineeren tot een nieuw geheel. Indertijd heb ik op deze plaats (Kroniek E. G. M. jaargang 1932, blz. 294, „Op den Viersprong, problemen der moderne Chineesche Kunstenaars”) dit streven reeds besproken. Het origineel van de reproductie, welke ik toen als illustratie gebruikte, namelijk de „Afgedankte Paarden” van Liu Hai-su, is nu op deze tentoonstelling als No. 46 aanwezig. Dit is een zeer geslaagd stuk. Veel minder is de „Brug in de Regen” van K a o C h ' i - f e n g, welke min of meer plaatjes-achtig aandoet. Het mooiste van dit stuk is eigenlijk bovenaan de krachtige calligrafie van Yeh Kung-ch'o. Maar goed geslaagd is weer de „Tijger” van den Cantonneeschen schilder J u n g T a - K ' u a i.

Het zou mij te ver voeren hier meer stukken afzonderlijk te bespreken. Hoewel men niet kan zeggen, dat de tentoonstelling een algemeen overzicht geeft van de moderne Chineesche schilderkunst — daarvoor is de keuze teveel gedaan uit een bepaalde coterie, n.l. die om en bij de Kunst-Academie te Shanghai — moet men toch de Nederlandsch-Chineesche Vereeniging en de Vereeniging van Vrienden der Aziatische Kunst, die deze expositie organiseerden, dankbaar zijn voor al het gebodene. Dat ondanks de moeilijkheden die overwonnen moesten worden deze tentoonstelling toch tot stand is gekomen, strekt deze beide Vereenigingen, die reeds zooveel gedaan hebben voor het hier te lande verspreiden van kennis omtrent het Verre Oosten, ook nu wederom tot eer.

R. H. VAN GULIK

HOUTGRAVURES VAN VALENTIN LE CAMPION

Jozef Israëls las in de stoomtram, waarmee hij 's zomers elken dag van de villa in Scheveningen (die hem door een vereerder voor z'n heele leven was afgestaan) naar zijn atelier in Den Haag reed, de boeken die hem interesseerden. Maar hij las deze op zijn manier. Voor hij z'n villa verliet, scheurde hij er juist zooveel uit, als hij gedurende den rit meende noodig te hebben. Zijn heele bibliotheek was op deze wijze naar den papiermand verhuisd. „Maar,” zei hij, „veel boeken ben ik op deze manier niet kwijt geraakt, want de meeste boeken van tegenwoordig zijn nauwelijks het verscheuren waard.”

Dit is inderdaad de wetenschappelijke houding tegenover vele moderne boeken, al of niet geïllustreerd. Er zijn geïllustreerde boeken welke men koopt